

„Ona ihti, jaz pa stokam — ona plače, jaz pa jokam.“ Kadar to delo doveršiva, mi ona dé: Sem vre sama znala, da iz najine poroke ne bo nič, ker sva si v zlahti, pa sem se vendar nadjala, da mi boš prijatelj in pa oča mojemu sineku ostal, zdaj pa vidim — in spet se ihtiti začne, jez pa ne. — „Vejš kaj, draga Mina! — ji rečem — jaz Prijatelj ne morem biti, ta je bil pokojni Blaže, ter jaz, dokler živim, Koča ostanem; svoj priimek le same ženske glave spreminjajo, nikoli pa možki ne, zato pa ti tudi do smerti (?) Prijateljca ostanem — sicer pa prav zatega voljo ne razumem, da ker si ti Prijateljca, jaz pa Koča, da bi kaka vražja zlahta mej nama bila.“ — „Jaz tudi ne“ — pristavi ona. „No! podaj mi roko Mina, čez pol leta se bova spet vidila. Bog te obvari.“ „Tudi tebe!“ — mi zaverne ona s solznimi očmi.

Poslovim se še potlej od svojih domačih, in od tistega časa, kot deseti brat po svetu okoli plazim in tavam, zraven tega pa še dandanašnji ne razumem, da sva z rajnko Mino Prijateljco kadaj v kaki zlahti zapletena bila.

Zdaj si ujec z ruto potno čelo obriše in vès zamišljen préd-se v mizo stermi — drugi pa tudi molcé.

Čez nekoliko časa pa poprime Janez gostivničar besedo rekoč: Čujte, ujec! da mi ne vzamete za zlo, če vam eno povem.

Ujec. Karkoli ti je drago, Janez.

Janez. Vi in Mina sta si zmiraj v zlahti bila.

Ujec. No! Modri Salomon, kako bote to spričali?

Janez. Prav lahko. Poslušajte me le pazljivo. Vaš oča in pa Minini oča sta bila brata, kaj ne da?

Ujec. To se vej da.

Janez. Potem takem so bili Minini oča vaš stric, vaš oča pa prav tako Minini stric, — in torej ste vi Minin stričnek, ona pa vaša stričina, ali ob kratkem, vi dva sta si bila v drugem členu v zlahti.

Ujec. Naj bo vse prav, dokler sem bil jez Koča in pa ona Koča, pa potem, da se je ona v Prijateljco spremenila — kaka zlahta je med nama ostala? He?

Janez. Poprejšna in vale enaka zlahta; in bi bila tudi zmirom tista ostala, če bi Mina tudi še dva — ali tri — in še večkrat po Blaževi smerti za drugimi možmi vdova ostala in se spet omožila in se postavim Prijateljca, Kremžarca, Žabarca ali pa kako drugač po svojih možeh zvala, ker kri ostane zmiraj kri, naj baba še tolikrat svoj priimek premeni.

Ujec (se za uhom praskaje): Janez! skoraj bi rekel, da imaš prav.

Štefan, Miha in Juri. Prav ima, prav.

Ujec. Zakaj mi pa niso gospod fajmošter tega tako razložili?

Janez. Zato, ker niso hotli boba v steno metati, in so že pri drugih skusili, da zaljubljeni so slepi in gluhi.

Ujec (se sramožljivo pomuza ter teče): Kdo le iz med vas me je tisti pot zaljubljenega vidil? — Vsi se na vès glas zasmejajo.

Ujec. No! naj že bom z rajnko Mino na vse večne čase v zlahti, ali sem li morebiti tudi pa z Mihom?

Janez. Z Mihom? — Za člen v daljši zlahti, to je v drugem in tretjem členu — in da ob kratkem vse povem, Miha je prav tako vaš prestričnik, kot Štefan vaš sestrič, in cela pravda je končana.

Ujec. Janez! samo še eno. Tako Miha mojega strica hčerni sin je moj — ?

Janez. Prestričnik.

Ujec. In pa Štefan moje sestre Urše sin — moj?

Janez. Sestrič.

Ujec. Kdo ti je pa vendar psa vse te slovenske izreke povedal?

Janez. So pri nas navadne.

Miha (Janezu v uho:) Reci, reci, da tudi „Novičar“

tako stricove hčeri sina in pa sestrenega sina imenuje.

Janez. Drugač vam pa morem še povedati, da tudi „Novičar“ te in vse druge izreke je pred nekimi leti v svojem listu imel.

Ujec. Kdo? „Novičar?“ Je li to rejs?

Uni trije. Res je res!

Ujec. No! zdaj sem pa popolnoma zadovoljen. — Štefan, moj sestrič, in pa Miha — (kako se mu že pravi? Janez: Prestričnik) — in pa Miha, moj pre-prestričnik, moja preljuba zlahtnika! sem na moje serce, poljubita me in naj vaji objame in küšne Koča, preden da se zruši in zgrüdi, in tudi ti moj verli Janez in ti sleparski kovač Juri, poljubimo se, potem pa bomo „Novičarju“ zdravico napili; saj pri moji veri blizo in dalječ takega za naš ljubi materni jezik unetega možaka ni kot je moj „Novičar“.

Juri. Kakor kane. Kaj ne, boter župan?

Ujec. Ti presneti kovač! pazi kaj da blodiš? Rejs je, da si dober mojster, pa vendar si mi že tudi vranca zakoval; ali „Novičar“ se ne dá nikdar zakovati; on je že kakemu drugemu nos zavihal, ki je več v buči imel kot pa ti in tvoja cela zlahta.

Juri (k Janezu). Boter! prinesi no tisti predzadnji list, v katerem neki ljubljansk pijomtar „Novičarja“ tako šegačno pod nos drega.

Janez gré, ter prinese 24. list in bere: Iz Ljubljane 1. rožnika. „Nov jezik na Krajskem“. — — — Pijomtar pravi med drugim to-le: „Nikjer ni toliko nerodnosti kot pri nas. Lejte, kaj se vse izmišljujeta dr. Bleiweis (to je „Novičar“) in dr. Toman! Napravila sta nov jezik, ki ga pa živa duša ne razume; le nekteri norčavi študentje se ga učé, da potem zlabudrajo to čobodro“ itd.

Juri. No! ujec, sem imel li prav ali ne?

Ujec. Ta pijomtar je gotovo kak nemškutar, in taki nemškutarji so prav to za nas Slovence, kar v postelji stence trudnemu pepotniku; druga nič kot glodali in ščipali bi. Tistemu pijomterju, bi jaz prav tako privošil, kar se je pred nekoliko leti neki osebeci njegovega kopita tukaj v bližnjem mesticu pripetilo. Naj vam to prigodbo povem.

(Dalje prihodnjič.)

Dopisi.

Iz Maribora dne 3. avg. 1861. Naj Vam, drage „Novice“, povem, kako so na mariborški gimnaziji šolsko leto končali. Zadnjega julija so se po zahvalni službi božji povabljeni gospôda in dijački pevci v grof Brandisovo poslopje podali. Ker je sobana prostorna, se je obila množica zbrala. Na prvo se je pelo „Die Ehre Gottes“ in potem je govoril z lepim glasom osmošolec Cistler v nemškem jeziku o učbenih predmetih, ki se na gimnazijah učé, pa ne znam, po kaki naključbi je logiko in psihologijo izpustil; potem se je mariborškim mestjanom za djakom deljene dobrote in učiteljem za nauke zahvalil in je z apostrofo na svetlo Veličanstvo govor sklenil. Za nemškim govorom je prišla „Zvonikarjeva“ pesem na versto, in za to pesmijo so se darila delile. Zdaj smo čuli nekaj iz „Nachtlager in Granada“. Po daritvi nekoliko svetinj in knjig se je „Popotovanje“ razlegalo in ko se nam je že vse pri kraji zdelo, evo ga, začne Slovenec slovenski govoriti. Govor je začel z navdušenim „Naprej!“ Prav krepko je fantič govoril, kterege ime smo zvedli, da je Lajh. Govoril je o napredku slovenskega izobraževanja in da Slovencom omika ni za dlako manj na sercu ležeča, kakor kteremu bodi drugemu narodu. Od več krajev je donela „slava“. Med obdarovanimi dijaki so se same slovenske imena čule; ne vem, ali sta bila dva neslovenska. Tudi za najboljšega nemškega pesnika so Slovenca spoznali, Gomilšak-a, ki pa je tudi prvo darilo za naj boljšo slovensko pesem dobil. Sicer morejo slovenski dijaki s tem dnevom zadovoljni biti,

ker so pokazali, da so bistre glavice. Gimnazijski letnik kaže, da je bilo 350 dijakov, izmed katerih dve tretjini Slovencev. V prvem razredu, ki je bil v dva predela razločen, je bil slovenski jezik obligaten ne samo za Slovence, kar je že davno bilo, ampak tudi za Neslovence, kar še le letos. Mislim na leto in za naprej bo tudi taka. Ne morem zamolčati, kar me sili da povem, da se iz slovesnosti, iz letnika in iz vsega obnašanja na tej gimnaziji vidi, da ravnatelj, g. Lang ravnopravnost spoštuje, notabene kolikor je bilo po dosedanji postavi mogoče. Gotovo se bo vsemu ujedanju po slovanskih gimnazijah, ki je sovražnik napredku, najlaglje ne s pristranostjo, ampak z ostro ravnopravnostjo ogibalo. Tedaj bo tudi duševni in znanstveni pospeh večji, kadar bode v poslopih učenosti pravica in znanstvenost vladala. Janković.

V Gorici 22. avg. X — Bliža se 7. september, dan odločen za voljenje gosp. Kafolovega naslednika, novega poslanca v goriški deželni zbor. Nadjamo se, da verli Tominci, Cerkljanje in Bovčanje, kateri so nam že pervikrat Slovence v zbor poslali, se bodo tudi takrat svoje domoljubne dolžnosti spomnili, in častito slovensko sedmerico v našem zboru dopolnili. Naj bi pošteni volivci pri ti priložnosti nikar ne pozabili, da gré za njih in narodovo čast, za njih in naš prid in dobiček. Sramota bi bila, ako bi se te redke priložnosti, ki nam jo skopa mačeha — volitna postava — ponuja, ne poslužili tako, kakor naše dušne in telesne potrebe tirjajo. Kakor smo iz Češkega, Koroškega in Štajarskega čuli, je tudi primorskim Slovanom „Interessenvertretung-a“ po volitni postavi le koščico pravice povergla; če še te ne oglodamo, poginemo. Veliko smo brali po časnikih o umetnih večinah in manjšinah, o premagovanji neslovanskih elementov v raznih zborih, pa menda nikjer ni razmerje gledé na narodnost tako napčno, kakor v primorskih namestovavstvih. Za 130.000 in čez Slovencev v goriški grofiji, zamoremo, ako so nam okoliščine prav prav ugodne, in če vse žile napnemo, le 7, reci sedem, (saj po rodu) slovenskih poslancov v zbor pripraviti, med tem ko jih naši laški sosede, katerih je 66.000, tudi če roke križem deržijo, dvakrat toliko spravijo, kjer je zvun velikega posestva, tudi kupčija in obertnija večidel v njih rokah. Ravno taka je v Istri, kjer bojo tudi prihodnji mesec (7., 12. in 17.) nove volitve. Radovedni smo, ali bojo lojalne adrese in protesti, ki so jih skor vse vasi in tergi isterski pred najvišjim prestolom poklonili, k boljšemu uspehu volitev kaj pripomogli; bomo vidili, koliko bodo opravili zvesti pretorji in tiste vladne instrukcije, ki so jih unidan v Terstu, — kamor so bili v ta namen povabljeni — prejeli. Ne manjka znamenj in prerokov, ki sodijo, da izid novih volitev botak, kakoršen unikat in vse prizadevanje vladnih organov — da bi tako ne! — bo berž ko ne spet zastonj. Potuhnjeno posmehovanje zvitih „nessuno-vcov“ kaže, da sinovi teme so res bolj prekanjeni kot otroci svetlobe. Pa kako bi tudi drugače bilo? Vzroka, vladi in nji udanim primorskim Slovanom neugodnih nasledkov, gré v volitni postavi iskati; dokler se ta ne prenaredí, je vse zastonj. In kaj ima naše sl. ministerstvo res tako tanko vest, da se je balo, potem ko je po vsi pravici poreški zbor razpustilo, nekoliko pravičnih preuredb in poprav v volitni postavi saj začasno oktroirati? V takih okoljščinah je bila priložnost zajezditi lesénega konja dunajskih centralistov, in s stajališča avstrijske „Grossmachtstellung-e“ in avstrijskih „Gesamtstaatsinteressov“, presladkemu pa omamljivemu poreškemu konstitucionalizmu par kapljic absolutističnega pelina priliti. Pa kaj hočemo, tako strašna je neki Karibda tistega dozdevnega panslavizma, da naši modri politikarji, vkljub vsem grenkim skušnjam, pobito in poškodovano avstrijsko ladjo raji naravnost proti režečemu žrelu italijanske Scile kermijo in zaganjajo.

Pa vernimo se v Tomin nazaj. Omenil sem i npo-

navljam, da potrebujemo Slovence, pa ne le po rodu, ampak po mislih, besedi in djanji. Poverh tega, da materijalne tominske itd. potrebe pozná, mora tudi duh časa poznati in narodno-slovenske zadeve, in ker se sicer z dobro voljo pa plitvo pametjo v zboru le malo opravi, naj bo skušen, učen, zgovoren, da ne bo le števila, ampak moč in glas naše sedmerice pomnoževal. Za mutce in nevedneže imamo v Gorici posebno napravo; v deželnem zboru ne maramo za-nje. Na dalje naj bi ne bil ne prenapet spoštovavec nemške „kulture“, pa tudi ne prepobožen molivec tistega nevarnega moloha, ki nam je benečanske Slovence požerl; domače Lahe naj bi pa prav rad imel; njih dobro voljo in pravičnost vselej in povsod pripoznaval, njih pravic jim nikdar kratil, kakošenkrat pa vendar sam pri sebi mislil, da je bolj varno se na lastno moč in pravico opirati, kakor na ptujo pomoč in morda prisiljeno pravičnost zanašati, in da nam je treba svoje proso samim braniti. To bi bile pri priliki moje napotila za stare in za novega zbornika.

Vem, da možje s tacimi lastnostmi in takim značajem so le bele vrane; temveč pa je treba po njih seči, kjerkoli se najdejo. „Novice“ so že dvakrat priporočale moža, ki bi bil težki nalogi deželnega namestovavca popolnoma kos, — moža, za ktere ga bi se mogli Bogu zahvaliti, da ga imamo. Kdo ne pozná saj po imenu visokočastitega, za slovenstvo mnogo zasluženega gospoda Petra Kozler-ja, c. k. notarja v Sežani? Goriške sploh, in sosebno tominske razmere so mu natanko znane; da mu pa tudi ne zmožnosti ne volje, se za volivce potegovati, ne bo manjkalo, je gotovo; prašajte kogar hočete. Tominci! ponudil sem vam ogenj in vodo; sezite po tej ali po unem. Vaša in naša osoda je v vaših rokah.

Iz Predvora na Gor. 23. avg. Pretečene dni mi je neko jako znamenito pismo izročeno bilo, da sem ga prečital. Dopisal ga je svojim ljubim domačim neki izneverjene naroda našega iz Dunaja, koji se ondi med perve veljake šteje. Ko je v pismu svojem o politiki Slovencev prečudne otrobe vezal in stokrat prezvečeno aboto blodil, da naš slavni domorodec gospod dr. Lovro Toman zahteva napraviti novo slovensko kraljestvo Tomanio, ter ga preserčno miluje, da se je z Čehi zoper Nemce zedinil, piše dalje: „te dni pride Rieger na Krajnsko in berž kot ne tudi v vašo okolico; povejte gosp. kaplanu, naj si na vso moč prizadeva, da mu napravite mačkno godbo ter ga prav po pasje odženete, in jaz mu obljubim zato najboljšo faro“. Ali so to, kar ste pisali, res vaše misli, gospod, ali ste morebiti iz kakega družega vira jih zajeli? Berž ko ne, je tudi Vam „Preša“ et comp. možgane zmešala tako, da mislite, da pod Záplato se razlega že „das deutsche Vaterland“ in da med Avstrijo in Nemčijo res ni kar nobenega razločka več. Mi Slovenci nismo nobeni separatisti in še nikdar nikoli nismo namerjali se odcepiti od Avstrije, marveč ravno mi zaželjevamo skupno močno in mogočno Avstrijo, v kateri, kot narod, hočemo vživati pravice kakor drugi narodi. To, gospod nemški! pa niso le prazne besede, ampak djansko smo to pokazali leta 1848, ko so „Grossdeutschlandarji“ jo hotli razrušiti, kar zapisano stoji v protokolih frankobrodskih. Mi ljubimo cesarja in smo mu zvesti; vera naša je nam sveta in jo hočemo ohraniti kakor najdražji biser; domovina naša nam je mila in za-njo se hočemo boriti do zadnje kapljice kervi. Mi tedaj ljubimo, spoštujemo in slavimo slehernega, koji se poteguje, varuje in zagovarja od Boga nam podeljene in od svetlega cesarja nam poterjene pravice. In ker smo mi Slovenci od orjaškega telesa slovanskega, se preserčno radujemo, kadar čujemo, da se verloslavni možje in iskreni domorodci potegujejo za svete pravice tolikanj zateranega naroda slovanskega. Zato zagotavljam vas, naj bi došel slavni gosp. Rieger k nam na Krajnsko: od Triglava do Osivnice in od Storžiča do jadranskega morja bi mu bila donela in odmevala slava in zahvala iz tisuč in tisuč gerl.

Nesramna prederznost pa je še to, da si domišljujete in svojite pravice našega milostivega duhovnega vladika ter obetate, kar menda dati ne morete, ako niste zavetnik ali patron kake fare v dozdevnem „nemškem kraljestvu.“

S. Robič.

Iz Istre 23. avg. — V 33. listu „Novic“ gosp. dopisatelj — ova — svetuje nam, kadar bomo nove poslance v isterski zbor volili, imamo dobro na to paziti, kako je kedaj in pa kako da šče zdaj tiček peva, ki ga voliti mislimo. Žalostna nam majka! tisti gosp. dopisatelj, hvala mu, nam daje toliko dober svēt, sam pa zoper njega ravna, priporočevaje nekatere možake zatiravce ne pa pospešitelje jezika. „Čast komur čast gré“. Gosp. Jurinac, moščeniski župnik, že poprej priporočen, je v resnici možak, komur je blagor domovine pri sercu. — Gledé gosp. barona Grimšiča, bivšega predsednika isterske kresije, bi mi to-le rekli: opravljaj je uradne visoke opravila dokaj let; za slovanstvo pa ni storil ne malo ne veliko; pod njegovim predsedništvom se je pollaščilo še mesto Paziu. — Coverlizza (Koverlica), res mu je majka Slovanka bila in ga slovanski moliti in Boga častiti učila; al pojdi zdaj mili dopisatelj — ova — v učilnice pod njegovim nadzorništvom! Glej, kako se z laščino davi nježna deca matere Slave. Čuj, Boga časti v jeziku, kterege večina jih niti ume niti razume. Nauk kristjanski, petje, slovnica itd. je talijanski? Zlata jednakopravnost! kde si? Tebe zatiruje Coverlizza in njegov ukaz, ki se naslanja na lepo izreko našo: „Kamen do kamena palača“ toda ne slovanska, ampak talijanska! In taki možje, čeravno v vseh družih ozerih utegnejo biti časti vredni, se nam kot branitelji slovanske reči in jezika priporočujejo! Žalostna budućnost Slovanom v Istri!! F. R. Gradiški.

Z Martinjaka pri Cerknici 18. avg. — Strašna nesreča nas je zadela. Na sv. Lavrenca dan ob petih zvečer je stala vsa naša vas v ognju. Pogorelo je nas 38 in nam zgorelo 105 poslopij. Seno in žito smo imeli že spravljeno, pa požar nam je že upepelil vse, tako da si nismo družega oteli, kakor revno vsednjo obleko, ki smo jo imeli ravno na sebi in pa živino, ki je bila na paši. Mi smo bili pri delu na polji, pa preden smo prišli domú in preden so prihitele gasivnice iz Grahovega, Cerknice in Unca, je bila že zastonj vsa pomoč. Kdo bi popisal našo žalost in revščino! Lahko si torej mislite, koliko tolažilo je bilo nam v naši prebritkosti naslednje pismo, pisano iz Ljubljane do mene 15. avgusta, ki se glasi: „Z žalostnim sercom sem zvedel, kolika nesreča je zadela Vas in Vaše sosede. Tolažite se vsi skupaj, zakaj Bog vam ne bo naložil več, kakor vé, da morete nositi! Zaupajte v Boga; Božji blagoslov bo spet počasi nesrečo poravnal. Jaz Vas imam za poštenega moža, zato Vas prosim, skličite sosede in takaj pošljem sto goldinarjev, da jih prec po svoji previdnosti med nje razdelite. Serčno pozdravljam Vas in vse nesrečne in bivam Vaš prijatelj Janez Baumgartner.“ Blagi gospod, Vi ne poznate ne nas ne naše vasi, pa le slišati našo nesrečo, ste tako lepo razodeli Svoje dobrotljivo, milo serce. Vemo, da želite, naj bi Vaša dobrotljivost skrita ostala; al naše hvaležno serce nam ne pripusti tega, ampak nas močno naganja, očitno se Vam zahvaliti. Naše solzne oči, ki jih sušite, naše molitve za Vaš dušni in telesni, časni in večni blagor naj milostno usliši On, ki nad oblaki kraljuje, in naj Vam povračuje Vašo milodarnost z rajskim veseljem! — Vas pa ljube „Novice“, ponižno prosimo, poterkajte na duri usmiljenih serc. Mi nimamo ne strehe, ne dnarja, ne obleke, ne živeža ne za se ne za živino. Naši nedolžni otročiči nas kruha prosijo. Namest dati ga jim, pretakamo britke solze na razvalinah svojega domovja. Morebiti se nas usmili kje ktero dobrotljivo serce. Za vsak, še tako majhen dar Vam bomo vekomaj hvaležni. *) Z Bogom! Jožef Premerl.

Iz Ljubljane. (Požiganje mahú). C. k. deželno poglavarstvo je kmetijski družbi na znanje dalo, da dotistihmal, dokler ni pravilnik za obdelovanje in požiganje ljubljanskega maha (močirja) ustanovljen, smejo gospodarji teh zemljišč mah požigati od vélikega Šmarna do sv. Terezije, vendar morajo za to od dotične komisije dopuščenje (licencije) dobiti in se ravnati po predpisu od leta 1858. Zunaj tega časa je požiganje mahú ostro prepovedano in gospodarji takih gorelišč so z dotično sosesko vred odgovorni za to, da se ogenj berž pogasi. — Letos je proti postavi gorel mah že dosti pred, pa ga pri silni suši tudi ni bilo moč ustaviti, ker je globoko segel; ko so nedavnej take požare orali, češ, da se je že zemlja ohladila, si je vendar več kónj noge tako opeklo, da so si celó kopita zlo pokvarili. — V četrtek in v saboto je pohleven dež napojil spet enkrat po dolgi suši žejno zemljo in poživil poljščino, ki je že grozno medlela. Bog le ljubo ajdo obvaruj slane!

Iz Ljubljane. ** „Triesterca“, „Tagespošta“ in „Preša“ so nam uni teden iz Bleda celo torbo kratkočasnic prinesle. Res! da nam ni treba „Hansjörgel-na“; tako pridno nas norčavi korespondenti onih časnikov zakladajo s smešnicami vsake baže, zakaj kar ni laž, je pa burka. Ker jim je čisto spodletelo, kar so prerokovali in česar je zlasti naša teta „Triesterca“ želela, ko je očitno „nemške“ Teržičane v dvoboj huskala, so potepeno rep stisnili in merdo napeli, da so se nam res do podplata smilili. Eden se v svoji sveti jezi, ko je slišal, da v poluri je bilo čez 1000 gold. podpisanih za jugoslovensko akademijo, ni mogel drugač pomagati, kakor da je v „Tagespošti“ ali „Triesterci“ lagal, da je dr. Toman napil „nemški kulturi“. Kaj ne, da so to prave pustne burke? In ker so sedanji časi tako mežavi, smo res veseli, da nam skor vsaki dan kak ljubljansk pavliha prinese gradiva za smeh. Zato živili naši „Hanswursti“! ki se tako marljivo trudijo vsaki dan za nas, da pred malo časom še malo znani rodič slovenski sedaj že zvonec nosi po celem svetu. Zato še enkrat: živili „Hanswursti“ naši!

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. (Iz deržavnega zbora.) 23. t. m. je bil važen dan. Ker je bilo gotovo, da bo danes deržavni minister zboru cesarjev sklep o ogerskih zadevah na znanje dal, je bila zbornica poslancov čez in čez polna in nenavadno živahno gibanje se je vidilo ondi. Po odbranem protokolu prejšne seje se vzdigne minister Schmerling in prebravši cesarjev odpis (rescript) od 21. t. m. (glej „novič.“ iz Pešta) razodeva zbornici poročilo, v katerem našteva vzroke, kateri so prisilili Njih Veličanstvo, da so razpustili deželni zbor ogerski, ker ni bilo moč potrebne porazumljenja doseči, in naposled pravi: „1) da ustavne postave od 20. oktobra p. l. in 26. februarja t. l. ostanejo veljavne; tudi Ogrom se ne bo nič vzelo, kar se jim je po natanjčnem prevdarku in z resno voljo dalo. Ako pa ktera dežela noče poslati poslancov v deržavni zbor, ne more to zadrževati delavnosti poslancov družih dežel in overati sklepov deržavnega zbora, ki pa je vsaki čas pripravljen sprejeti poslance, ako zmodrivši se tudi pozneje pridejo. Sedanja ustava, naj si bode v smislu obširnejše autonomije ali v prid kompetencii celote, se po volji cesarjevi ne more in ne sme drugač prenarediti kakor na ustavni poti v deržavnem zboru in z deržavnim zborom; 2) cesar nikakor nočejo poterditi takih postav, ki so zoper posebne pravice vladarstva, zoper pravice družih dežel in zoper celoto deržavno kakor tudi zoper prid družih nemagjarskih narodov

pogorelec, so toliko revniši ljudje v teh krajih, kjer ni skor zaslužka nobenega, in so res milovanja vredni. Komur bolj kaže svoj milodar poslati „Novicam“, naj ga pošlje; rade ga bojo berž poslale ubogim siromakom. Vred.

*) Nadjamo se od dobrotljivih serc naših bravcov in bravk, da mili ta klic po pomoči ne bo zastonj, zakaj, ako je revež vsak